

Den Haag

ADVIEZEN – Welstands- en Monumentencommissie 2

Gemeente Den Haag, 15 februari 2023

Locatie:

Videoconferentie

Aanwezig:

Karen van Vliet

plv. voorzitter

Joris Molenaar

Lid

Frederik Pöll

Lid

Secretaris:

Karen Heijne

INGEKOMEN BOUWPLANNEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Beatrisstraat 13

Wcie 20230215/202223113

Bouwen: het vergroten van de woning Beatrisstraat 13 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder heeft de commissie ingestemd met het beginselplan voor een dakopbouw met voorgestelde hoofdvorm op dit pand. Het ontwerp is uitgewerkt in de lijn met het beginselplan en ligt nu als bouwaanvraag voor. De commissie constateert echter dat voor het slagen van het plan op deze hoek de toekomstige samenhang van het ensemble in oenschouw moet worden gehouden. Daartoe dient een soortgelijke gespiegelde opbouw op het buurpand aan de rechterzijde (stedenbouwkundig) mogelijk te zijn. Met dit voorbehoud heeft zij het plan beoordeeld.

De indeling van de voorgevel met dakkapel en dakvenster is akkoord. De commissie vraagt echter het kader van de dakkapel aan te passen en een meer traditionele vormgeving te hanteren met een sprekende overstekende daklijst en terughoudende zijwangen. De daklijst dient daartoe met meer reliëf te worden gedetailleerd, bijvoorbeeld door de toepassing van een zinken kraal en een kraallat. Tevens dient rekening te worden gehouden met de hiërarchie van de daklijsten, de daklijst van de dakkapel moet in hoogte ondergeschikt zijn aan de bestaande daklijst. Deze opmerkingen gelden ook voor het boeideel aan de achterzijde.

De commissie vraagt de zijwangen in zink uit voeren. Een horizontaal detail van de zijwang ontbreekt en moet worden toegevoegd. De commissie stemt in met de toepassing van kunststof kozijnen, maar vraagt een blokprofiel te kiezen. De ventilatieroosters dienen verholten (uit het zicht) te worden gedetailleerd. De voorgestelde blauw gesmoorde dakpan en de beëindiging van het dak met een chaperonne pan is akkoord

Aan de achterzijde is de gevellijn ten opzichte van het beginselplan teruggelegd ten behoeve van een dakterras. De commissie stemt hiermee in. Ook de indeling van de achtergevel is akkoord. Het hekwerk aan de achterzijde dient terug gelegen ten opzichte van de bestaande gevellijn te worden gepositioneerd. De commissie stemt in met de toepassing van steenstrips voor de achtergevel, mits een keramisch product betreft en afgestemd op de oorspronkelijke bakstenen van de metselwerk gevel, namelijk wat betreft de kleur en het formaat, het type en de kleur van de voeg, en het metselverband.

De commissie vraagt verder de toe te passen materialen middels een kleurcode (RAL) nader te specificeren. Voor het houtwerk en de kozijnen heeft zij gezien de bestaande toestand de voorkeur voor een zuiver witte kleurstelling (RAL 9010).

2 Fahrenheitstraat 476 en 478

Wcie 20230215/202231738

Bouwen: het vergroten van de woningen Fahrenheitstraat 476 en 478 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder is ingestemd met de gekozen typologie van de dakopbouw, maar nog niet met de positie van de hoofdmassa en de architectonische uitwerking. Het aangepaste plan heeft aan de voorzijde een kleine setback. De commissie acht de setback voldoende overtuigend als de positie zoals getekend in de doorsnede wordt aangehouden, met een maat van ca. 60 cm tussen de voorzijde van het metselwerk van de opbouw en de voorzijde van het metselwerk van de bestaande portiekgevel.

Voor de indeling van de voorgevel vraagt de commissie de 3 smalle ramen aan de linkerzijde bij nummer 476 eveneens een regelmatig ritme te geven door de gevelcompositie van nummer 478 over de as van de portiek te spiegelen.

De commissie vraagt voor de aanzichten de verschillende schoorstenen een duidelijke beëindiging te geven door deze tot iets boven de nieuwe gevel op te trekken. De aan de achterzijde getekende losse doorgetrokken pijpen zijn niet akkoord. De commissie constateert dat het terras aan de achterzijde bij nummer 478 is uitgebreid tot de gevellijn. Zij acht dit in deze situatie voorstelbaar. Wel vraagt zij om het terras bij nummer 476 rechts naast de achterdeur te laten eindigen. Op deze manier komen de terrassen los van elkaar en is een erfafscheiding niet noodzakelijk.

De indeling van de achtergevel is akkoord. De vouwpuien acht de commissie op deze specifieke locatie voorstelbaar vanwege de grote maat van de setback aan de achterzijde en de beperkte maat van de openingen. Het hekwerk aan de achterzijde is terug gelegen ten opzichte van de gevellijn. De wachtgevel dient ook in het aanzicht als stuc te worden getekend en uitgevoerd in een stofgrijze kleurstelling (RAL 7037) of vergelijkbaar. Gevraagd wordt bij de wachtgevel het metselwerk van de voorzijde tot aan de schoorsteen door te zetten.

Voor de afwerking van de dakrand vraagt de commissie de oorspronkelijke afwerking met een platte zinken afdekker aan te houden. Ook bij de bestaande zijgevel, waarbij het verwijderen van de zinken platen en herstellen van het onderliggende metselwerk de voorkeur heeft. De metselwerk waterslag zoals getekend in detail V05 is akkoord, de waterslag in detail V03 dient hierop aangepast te worden. De toegepaste blokprofielen voor de kozijnen zijn akkoord. De witte kleurstelling acht de commissie echter niet passend bij de bestaande architectuur.

Zij vraagt het zachtere crème wit (RAL 9001) toe te passen. Voor het metselwerk merkt de commissie op dat de bestaande steen een roodbruine kleur heeft. Voor een goede aansluiting op het bestaande pand wordt benadrukt dat het metselwerk dient te worden afgestemd op de oorspronkelijke bakstenen van de gevel, namelijk wat betreft de kleur en het formaat, het type en de kleur van de voeg, en het metselverband.

3 Jan van der Heijdenstraat 9

Wcie 20230215/202216122

Bouwen/Cultuurhistorie (beginselaanvraag): het veranderen en vergroten van de sportschool Jan van der Heijdenstraat 9 tot woongebouw met 13 woningen alsmede het realiseren van een extra bouwlaag met kap.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de gebiedsaanduiding 'Overige zone – Gemeentelijk beschermd stadsgezicht'.

Het pand aan de Jan van der Heijdenstraat is gelegen in het gemeentelijk beschermd stadsgezicht Laak. De straat kent een breed profiel, wat de zichtbaarheid van de voorgestelde hoge mansardekap en de in het oog springende tussenverdieping met overstek versterkt. De commissie is nog niet overtuigd van het aangepaste ontwerp. Het volume van de mansardekap overstemt het bestaande pand en tast de leesbaarheid en de balans van het pand aan, maar ook de hiërarchie in het straatbeeld.

Om tot een gebalanceerd ontwerp te komen vraagt de commissie nogmaals om minder maximalisatie van het programma en het bouwvolume te onderzoeken. De druk op het programma komt ook tot uitdrukking in de doorsnede. Het overstek van het nieuwe bandvenster op de verdieping is bijvoorbeeld niet op te vatten als een erker waarin men kan zitten en naar buiten kan kijken, doordat dit venster op vloerniveau is voorgesteld. Een goede afstemming tussen doorsnede, gevel en plattegrond is wenselijk, waarbij ook de technische mogelijkheden van het bestaande pand onderzocht moeten worden. Ook de leefbaarheid van de woningen aan de achterzijde, grenzend aan het kleine binnengebied, verdient nader onderzoek.

De commissie waardeert de referentie aan de stijl van de Amsterdamse School. Zij vraagt dit als uitgangspunt te nemen voor de architectonische uitwerking en kleurstelling. De witte tussenverdieping oogt in het getekende gevelbeeld nogal overheersend. Bij het referentiebeeld is dit subtieler, omdat het wordt in gekaderd door 2 verticale elementen. Om te komen tot een vanzelfsprekend ingepast ontwerp wordt gevraagd het element van de tussenverdieping aan de rechterzijde los te houden van de naastgelegen bebouwing en het bestaande dakoverstek te behouden. Ook voor de kleurstelling valt aan te sluiten bij de Amsterdamse Schoolstijl met een rijker en subtieler kleurpalet.

Het schoonmaken van het bestaande metselwerk heeft de voorkeur. Mocht dit technisch niet goed uitpakken dan adviseert de commissie de verschillende mogelijkheden te onderzoeken en bijvoorbeeld het voegwerk uit te halen en opnieuw aan te brengen na het keimen van de bakstenen.

4 Marconistraat 74

Wcie 20230215/202311218

Bouwen/Cultuurhistorie: het veranderen en vergroten van de woning Marconistraat 74 door het maken van een dakopbouw en het vervangen van de kozijnen in de voorgevel.

Akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de gebiedsaanduiding 'Overige zone – Gemeentelijk beschermd stadsgezicht'.

De commissie heeft eerder ingestemd met de dakopbouw, maar zij had nog enkele opmerkingen ten aanzien van de detaillering. In het aangepaste plan is tegemoet gekomen aan de eerdere bezwaren op dit punt. De commissie stemt in met de detaillering. Ook de voorgestelde pui op de begane grond acht zij voorstelbaar.

5 Nannie van Wehlstraat 292 en 294

Wcie 20230215/202218136

Bouwen (beginselaanvraag): het vergroten van de woningen Nannie van Wehlstraat 292 en 294 door het maken van een dakopbouw.

Akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie stemt in met het hoofdvolume van dit beginselplan. Zij heeft nog enkele opmerkingen ten aanzien van de architectonische uitwerking die meegenomen dienen te worden bij de verdere uitwerking van het plan tot een bouwaanvraag.

Het bestaande bouwblok kenmerkt zich door een rijke architectonische uitwerking in materialen en detail. Eerder is gevraagd het plan architectonisch in lijn met het bestaande ontwerp van het bouwblok te brengen en geen nieuwe architectonische elementen en materialen toe te voegen. De opbouw dient een logische voortzetting van het bestaande pand te vormen. Ook heeft de commissie om een generiek ontwerp gevraagd, zodat in de toekomst een identieke opbouw op de buurpanden herhaald kan worden. Het aangepaste ontwerp komt voldoende aan deze punten tegemoet als wordt gekozen voor de variant met rondgaande dakluifel.

De commissie acht het voorgestelde plan met een metalen dakluifel en gele keramische geveltegels voorstelbaar (pagina 2). Ook de beide wachtgevels zijn in dit voorstel uitgevoerd in een gele keramische tegel. Dit materiaal kan mogelijk in de toekomst worden hergebruikt als wachtgevel bij een opbouw van de burens. De gele kleurstelling dient overeen te komen met het geel van de bakstenen zoals toegepast bij het pand op de hoek van het bouwblok. Bij de verdere uitwerking dient dit te worden aangetoond. De voorgestelde minimale setback aan de voor- en achterzijde is akkoord. Ook stemt de commissie in met het metalen kader om de kozijnen dat refereert aan het kader om de entreepartij van de woning.

6 Quarlesstraat 2

Wcie 20230215/202306534

Bouwen: het vergroten van de woning Quarlesstraat 2 door het maken van een dakopbouw met dakterras en het wijzigen van de indeling op de 1e verdieping.

Niet behandeld

7 Veenkade 17

Wcie 20230215/202220785

Bouwen: het veranderen van de winkel Veenkade 17 door het wijzigen van de gevel.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie stemt niet in met het plan. Zij herhaalt de opmerking dat de getekende bestaande situatie niet overeenkomt met de bestaande situatie in werkelijkheid. Een dergelijke tekening dient als uitgangspunt voor een goede onderbouwing en beoordeling van het plan binnen de context van de omgeving. Het pand bevindt zich op een beeldbepalende hoek in het Zeeheldenkwartier.

Het pand heeft een nog gave pui en gevelbekleding op de hoek en de toegepaste materialen, natuursteen en hardhout, zijn hoogwaardig. De commissie vraagt om een samenhangend (hoek)ontwerp op deze zichtlocatie. De voorgestelde houten latten afwerking aan de bovenzijde acht de commissie niet passend bij de architectuur. Het vervangen van de plint met een betonnen plint en het vervangen van de entree pui op de hoek beoordeelt de commissie niet als een verbetering. De opgegeven kleurstelling lijkt niet passend bij de bestaande architectuur.

8 Weteringkade 96

Wcie 20230215/202221804

Bouwen: het vergroten van de woning met kamergewijze verhuur en 2 woonstudio's Weteringkade 96 door het maken van een dakopbouw met een dakterras en het plaatsen van een dakkapel voor 2 extra woonstudio's.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie had eerder opmerkingen op de gekozen hoofdvorm en architectonische uitwerking. Met de aangepaste hoofdvorm, met een sprong achter de schijncap, wordt nu ingestemd. Wel heeft de commissie nog opmerkingen ten aanzien van de detaillering. Om de sprong zo min mogelijk te laten opvallen dient deze geheel in zink en met een zinken kraal te worden uitgevoerd, in plaats van het voorgestelde detail met een bitumineuze opstand en een afwerking met een lijst. Ook vraagt de commissie om de sprong op de tekeningen te maatvoeren.

De kunststof kozijnen zijn in de geveltekening aangeduid als blokprofiel, maar dienen ook als blokprofiel te worden gedetailleerd met bijbehorende negge. Een detail van de inpassing van het dakraam in het leien dakvlak ontbreekt en dient te worden aangevuld, waarbij het dakraam zo vlak als mogelijk in het dakvlak moet worden gedetailleerd. Ook de kleurstelling van de dakramen ontbreekt. De commissie stelt antraciet voor.

De voorgestelde bekleding van de achtergevel met een steenstrip acht de commissie voorstelbaar, mits uitgevoerd in een keramische steenstrip. Voor een goede hechting van het ontwerp op de bestaande architectuur dient de materialisering van de achtergevel te worden afgestemd op de oorspronkelijke bakstenen van de metselwerk gevel, namelijk wat betreft de kleur en het formaat, het type en de kleur van de voeg, en het metselverband.

Karen van Vliet

Plv. voorzitter Welstands- en Monumentencommissie